

Bavorov

Kraj: Jihočeský

Správní obvod: Vodňany

Nadmořská výška: 446 m n. m.

Počet obyvatel: 1 620

Adresa URL: www.bavorov.cz/

Okres: Strakonice

GPS souřadnice: 49.121845N, 14.078926E

První pís. zmínka: 1228 (796 let)

PSČ: 387 73

Historie obce Bavorov

Přesné datum založení města není známo, první písemná zmínka o Bavorovu pochází z r. 1228. Na vzniku města se podílel rod Bavorů ze Strakonic. Bavorové byli mocný a starý rod. Nejznámější je Bavor II. Veliký. Jeho tři synové Jan, Mikuláš a Vilém zdědili veškeré statky po svém otci a podělili se o ně. Jan Bavor se nastěhoval do malého dřevěného hradu v osadě na břehu divoké řeky Blanice. Zamíloval si tento kraj a říkal si od té doby Jan Bavor III. z Bavorova. Nechal vyměřit čtvercové tržiště (nyní náměstí), vybudovat ulice a dřevěné hradby. Bavor III. zemřel r. 1318, pouhé tři roky po tom, co se v Bavorově usídlil. R. 1351 se stali držiteli bavorovského panství bratři Rožmberkové - Petr, Jošt, Jan a Oldřich. Po jejich nástupu získal Bavorov řadu nových, a na tu dobu skvělých, výsad. Například právo měst královských, to znamená, že nesměl být zastaven knížeti ani rytíři.

21. května 1355 král Karel IV. vyhověl žádosti bratří z Rožmberka a povolil jim vystavět hrad Helfenburk nedaleko Bavorova na vrchu Malošín. V téže době přestal být Bavorov sídelním městem panství, které se stalo částí panství helfenburského. Rožmberkové se nadále starali o rozvoj města. R. 1359 založili špitál pro 7 chudých a školu pro 7 studentů. Po r. 1360 započali s pracemi na novém farním kostele (stavba dokončena zřejmě do r. 1384). V r. 1381 udělili Rožmberkové Bavorovu právo pečeti voskem, občané získali veškerá práva, svobodu, oprávnění, nedotknutelnost, omilostnění a zvyklostí jako město Písek, ale také povinnost platit vrchnosti jako Písek. Tímto Rožmberkové také dali Bavorovu svůj erb - červenou růži ve stříbrném poli. V r. 1384 zřídili při kostele knihovnu.

R. 1390 zemřel poslední z bratrů Oldřich. Přími potomci a nástupci bratrů neměli o Bavorov a Helfenburk zájem, vlastnili jiná honosná a přepychová sídla. Bavorovským výsady potvrdili, ale nové neudělili. V době husitských válek byly pergameny s právy a výsadami zazděny, aby byly uchráněny před vojskem a ohněm. Vlhkost zdiva je však úplně zničila. Zástupci obce se proto r. 1474 obrátili na současné držitele helfengurského panství s žádostí o povolení výsady přepsat. Jindřich z Rožmberka jménem svým a svých bratří toto povolil a privilegia rozšířil o právo hrdelní.

Rok na to koupil helfenburské panství Jan ze Švamberka, ten také potvrdil výsady městu Bavorov, stejně jako další majitelé panství - bratři Václav a Zikmund z Čenova. R. 1503 se vrací helfenburské panství znovu do rukou Rožmberků. Vilém z Rožmberka byl k Bavorovu štědrý. Rok po svém nástupu (1552) vymohl pro město na císaři Ferdinandovi I. dva výroční trhy - na sv. Vavřince a na sv. Martina - každý týden obilní trhy a dále výsadu pečeti červeným voskem. Ve stejném roce Vilém povolil založení ševcovského cechu.

V r. 1593 prodal vladař Petr Vok z Rožmberka celé helfenburské panství s tehdy již pustým hradem prachatické obci za 20 000 kop českých grošů. Ta potvrdila dne 6. srpna 1607 bavorovským občanům jejich

výsady a rozšířila je o právo odúmrtí. Prachatická obec také povolila Bavorovu vařit v panském pivovaru ječné nebo pšeničné pivo. Po bitvě na Bílé hoře (1620) byly Prachaticům zkonfiskovány všechny statky a Bavorov i Helfenburk připadly královské komoře, která zrušila veškerá privilegia. Další rok bylo panství darováno knížeti Oldřichu z Eggenberku. Bavorovským nastaly zlé časy - vojsko, požáry, epidemie, robota, to vše museli obyvatelé snášet.

Až v r. 1675 získal Bavorov zpět svá práva. Kníže Eggenberk navíc povolil městu pořádat trhy na sv. Jiří a na den Obětování Panny Marie. Kníže Jan Kristián z Eggenberka zemřel bez potomků dne 23. února 1717 a všechny jeho statky připadly jeho manželce Marii Ernestině rozené kněžně Schwanzerberkové. Po její smrti r. 1719 Bavorov získávají Schwarzenberkové.

7. srpna 1747 císařovna Marie Terezie vlastní rukou podepsala a potvrdila bavorovská privilegia. Dalším panovníkem, který výsady potvrdil byl Josef II. (1782). Poslední potvrzení výsad bylo provedeno ve Vídni císařem Františkem I. r. 1793.

Revoluční rok 1848 přinesl zrušení poddanství, odstranění privilegií a závislost Bavorova na Vodňanech. Tím se snížil jeho význam. V následujícím roce postihl Bavorov velký požár, který zničil 14 domů, mezi nimi i knížecí dvůr a školu. V r. 1850 byl Bavorov přidělen k píseckému kraji a v r. 1853 výnosem krajského úřadu v Písku povýšen na město.

9. září 1867 vypukl ve městě opět velký požár. Zničeno bylo 31 domů, zasažen byl i kostel. Ve stejném roce se začalo s vyměřováním železniční trati přes Bavorov do Prachatic, doprava na ní byla zahájena r. 1893.

Do života bavorovských občanů krutě zasáhla 1. i 2. světová válka. V r. 1945 bylo město osvobozeno americkou armádou.

V poválečném období dochází k rozvoji jak v zemědělské, tak v průmyslové oblasti. Bylo založeno JZD, vybudovaly se studny na pitnou vodu, do provozu byla uvedena síť Podnik služeb. V letech 1965 až 1972 se vybudovalo koupaliště. Začalo se stavět na novém sídlišti (rodinné domky, obytné domy Čemolenu), vybudovala se sušička brambor, požární zbrojnice, později kulturní dům (1981 - 1984). V r. 1983 dochází ke sloučení JZD Bavorov s JZD Chelčice - vzniká JZD „Mír“ Chelčice.

V r. 1991 je Bavorov přijat za člena Svazu měst a obcí a v r. 2000 se rozhodnutím Poslanecké sněmovny opět stává městem.

